

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1860-1869

Van Raalte Papers

4-4-1860

Incomplete Letters from O. G.Heldring to Professor Harting on Theological and Scientific Matters

O. G. Heldring

Nella Kennedy

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1860s

The original documents are held in Leiden University. This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from [Leiden University](#).

Recommended Citation

Heldring, O. G. and Kennedy, Nella, "Incomplete Letters from O. G.Heldring to Professor Harting on Theological and Scientific Matters" (1860). *Van Raalte Papers: 1860-1869*. 59.
https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1860s/59

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1860-1869 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

4 April 1860 post mark

These two items are incomplete letters from O. G. Heldring to Professor Harting on theological and scientific matters.

In Dutch; transcription and translation by Nella Kennedy, February, 2006.

The originals are in the Library of Leiden University.

(The documents are file number 37 in my inventory of photocopies of documents I made while on sabbatical in the Netherlands, 1973.)

transcribed/translated

[April 4, 1860 – original in Leiden University
2 incomplete letters from O. G. Heldring to Professor Harting]

[Letter 1 – the original is difficult to read, below is the gist of contents]

Prof. Heldring had walked to the Wageningsche [?] hill where he saw bones in a place pointed out to him. Saw top of a skull, still in the grave. He climbed the hill because he had heard that other skulls had been found. Saw bones – all broken, which he kept. Paid the diggers for the work, and promised “a fiver” if any could find a skull. The other place pointed out has been reserved until [Harting’s] coming. Something will certainly be found. It seemed to him that a huge burial field was found there. The shards indicate the Romanesque period. Prof. Janssen worked here before.

[Letter 2 – no doubt also written to Professor Harting, who wrote about “scientific [wetenschappelijke] theology”]

...the assertion that there is science and that it is rooted in the truth.

Whether that science is studied from the point of view, or from the natural or supra-natural, makes no difference: it exists and comprises everything.

We certainly agree that rational beings are called to get to know as much as possible of that, but I do not fathom that you, who acknowledges that religion is not a chimera, but something tangible, could suggest being justified before God and yourself when you are so intent on something else that you discard the knowledge or research of it.

You will notice, that I, just like you, make a great distinction between religion and that which is generally treated as theology, but if there is one God then I assert that nobody can exist with the declaration that he is, or may be, so busy with his own affairs or science, that this could be permitted.

[Translation: Nella Kennedy,
February 2006]

[April 4, 1860 – original in Leiden University
Letter from O. G. Heldring to Professor Harting]

Hooggel. Heer!

Ik had het werk [weer] ook aan het werk gezet op de mij aangewezen plaats en wandelde naar den Wageningsche [?] berg waar ik terstond zag dat er nog beenderen lagen op de aan mij gewezen plaats – ik zag ook het bovenste gedeelte van een doodshoofd – nog liggend in het graf. –

Maar ik beklom den berg vernemende dat men aldaar bij het opgraven of diep spitten bij eene andere plaats vele dooshoofden gevonden had. – Ik liet deze weder nagrafen en vond

[2]

allerlei beenderen – alle gebroken. –

Ik heb ze evenwel bewaard – Voorlopig heb ik de gravers een kleine vergoeding toegezegd en wie een heel doodshoofd uit de reeds opgespōtte grond vindt een vijfje.

De andere plaats mij aangewezen ...de ...bedochte [?] waar ook de schedel bij u zoude gevonden zijn is door mij gereserveerd tot uwe komst. Zeker is het dat er wat gevonden zal worden.

[3]

Mij komt voor ?? dat hier een ontzaggelijk doodes veld gevonden. Waarschijnlijk bij de eersten ?? kapel nog aanwezig in eenige ramen [?]. Uit sommige scherven aldaar gevonden blijkt het dat deze plaats echter de Romaansche tijd mogelijk [?]

Ik weet dat proff. Hist [?] Dr. Janssen hier vroeger gearbeid hebben.

Kortom heden avond keer ik terug

Uit
Amsterdam
Donderdag

O. G. Heldring

[separate page – different subject – likely the same hand, but written less hastily – no doubt also to Harting – who wrote about “wetenschappelijktheologie”]

...de bewering, dat er wetenschap is en dat die wortelt in de waarheid.

Of die wetenschap nu bestudeerd wordt uit het standpunt of [?] van het natuurlijke of bovennatuurlijke dat maakt geen verschil: zij bestaat en omvat alles.

Dat de redelijke mensch roeping heeft om zooveel mogelijk er van machtig te worden, zijn wij zeker ook met elkander eens; maar dat gij, die erkent, dat godsdienst niet máár een hersenschim is, maar iets wezenlijks, kunt

meenen voor God verantwoord te zijn of ook voor uzelf, wanneer gij zoo ingespannen zijt op iets anders dat gij de kennis er van of het onderzoek er naar links moogt laten liggen, dat vat ik niet.

U bemerkt wel, dat ik even als gij groot onderscheid maak tusschen godsdienst en t geen men in t algemenen als theologie behandelt, maar is er een God, dan beweer ik dat niemand bestaan kan met de verklaring dat hij t met zijne eigene zaak of wetenschap zoo druk heeft of hebben mag, dat hem zulks geoorloofd zou zijn. Zoo dit stond u er ...

[Transcription: Nella Kennedy,
February 2006]

de bemering, dat er vroeden-
Schap is en, dat die vroetelk en
de vroeden.

Op die vroetelchap om bestaan
deed vroetel dat het vroetelchap,
open het vroetelchap of vroetelchap.
vroetelchap, dat vroetelchap geen vroetelchap:
Het vroetelchap en vroetelchap.

Dat de vroetelchap vroetelchap
vroetelchap om vroetelchap vroetelchap en vroetelchap
vroetelchap vroetelchap, vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap en vroetelchap, vroetelchap

Dat Gy, die vroetelchap, dat vroetelchap,
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap is,
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap

Mannen van God vroetelchap
vroetelchap of ook vroetelchap vroetelchap, vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap

De vroetelchap vroetelchap, dat vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap

Het vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap
vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap vroetelchap

allerlei beelden - alle
geboden -

W heb ze even wel bewaard -
Pantogij heb ik de praveren een
kleine verspreiding toegevoegd
en wie een heet. Dwaals hoofd
wat de rechte verfigingde grond
vindt een ruffje

De andere gebuete my een
gewone als de bedoelde was
W de Schiedel by de vanden
germanen zijn te my. Om my
gevoerd tot wie konde
Lode is het met die wil
germanen zal worden

by komt nu dat hier een
ontzeggelyk wonder veld ge
maken. Werdig by de
Landen Regel my als wery
in eenige rime. Wat I am
ge wheren aldaer gevonden
Wit het dat deze plaats elke
de Romanische tijd myzelf

perfect -
It was met prof. Kist
Dr. Junfer has overgeen ge
albeit hebben -
Kortom heere word kee 3
te my -
Amsterdam
Dinsdag -

O. J. Kist

de bemering, dat er vroeden
Schap is en, dat die voortelt en
de waarheid.

Op die voortelning van besten
deed voortelt het Stondpunt
op het natuurlyke of bovenna
stuntye, dat maakt geen voortelt:
Gy bestant en omvat alles.

Dat de edelijke mensch voering
heeft om voorel onmogelyk en voen
voortelt te voorten, voen voen voen
voortelt te voorten, voen voen voen

Dat Gy, die voortelt, dat voortelt,
voortelt voortelt een voortelt is,
voortelt voortelt voortelt voortelt

voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt

De voortelt voortelt, dat voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt

voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt
voortelt voortelt voortelt voortelt

allerlei beelden - alle
gebruiken -

Als ik ze even wel bewaard ...
Portugies heb ik de pravers een
kleine verspreiding toegevoegd
en wie een heet. Althans hoorde
dat de reeds vefgegoethe grond
vindt een rijffje.

De andere gebuiken zijn een
gewone als de beoefene was
in de Schiedel by de koning
gevoeren zijn is bij Olow my
gevoerd tot twee konst
Lore is het dat de wil
gevoerd zal worden

By komt nu dat hier een
ontzeggelyk doodes veld ge
maken. Overigly by de
anderen kuyel my als wery
in eenige vuren. Dat somm
ge werven alre gevoeren
dat de reeds vefgegoethe grond
vindt een rijffje.

De Romeinse tijt myself.
perfect -
Ik was dat prof. hist
Dr. Junfer has overgege
alre hebben -
Kortom hebben word kee
teer -
Amsterdam
Dinsdag -

Og. Helwig

Konst. Rev!

Ik heb het niet ook verholpen en het
niet gezet op die myn uipwezen - plus
en was niet de nu dan Wajamgott
berg - was in kardina 2y dat
er nog beenderen lagen op die
aan my uipwezen - go lach - in 2y
als het bove de gedachte om een
dwaal hoort - my liggend in het
graf -

Maar in bottom der berg
vermenne dat men al dan by
het uipwezen of die spotter by een
andere go lach teke dwaal hoort
geruine kan. - In liet men
veer uipwezen en vond

my god Rev
W. H. M. A. M.
ERDAM
12 4 00
1860

